

DÉLMAGYARORSZÁG

71. évfolyam
23. szám
1981.
január 28.,
szerda
Ara:
1,40 forint

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

A tervek szerint

Tízezer lakást fűtenek termálvízzel

— Drágul az energia — mondogattuk éveken át, némi csöndes kárörömmel a külföldi hírek hallalán. Aztán rövidesen kiderült: mi sem tudjuk elkerülni az energiahordozók árának emelését, mert hát a világgazdaságban végbemenő folyamatok igencsak hatnak ránk is. Így aztán aggódva lessük, vajon hol áll meg a benzinkút forintszámlálója, és igen-csak mélyen kell a zsebbe nyúlni — mindenféle állami támogatás ellenére — amikor a fűtésszámlát kiegyenlítjük. S ráadásul kénytelenek vagyunk együtt élni az alakkal, hogy az energia belátható ideig csak drágulni fog. Nem valami biztató tudat, de a legtöbb szakember már ott tart: örüljünk, hogy ha egyre drágábban is, de egyáltalán be tudjuk szerezni az energiahordozók szükséges mennyiségét. Azaz lassanként már nemcsak az lesz a kérdés, hogy mennyire drága, hanem, hogy lesz-e egyáltalán elegendő energiánk, legalábbis az energiahordozóknak a használatban megszokott szerkezetében. Ilyen helyzetben pedig nyilván alapvető kérdés, hogy minden lehetőséget megragadjunk az olcsóbb, s mindenképp hazai forrásokból beszerezhető energiahordozók feltárására, hasznosítására.

Egyik lehetőségként a termálenergia kínálkozik. A termálenergia hasznosítása például a lakások fűtésére, használati meleg vízzel történő ellátására. Vagyis az az energia, amely viszonylag bőségesen áll rendelkezésünkre, s amely — ha a szükséges beruházásokat tekintve valamelyest drágább is, mint a hagyományos távfűtés — végeredményben jóval olcsóbb annál. S bár a termálenergia kommunális felhasználásának lehetősége hosszú évekig mélyhűtőbe került nálunk, az utóbbi két évben már határozott körvonalakat öltött szegedi hasznosításának jövője. Kialakultak azok az elképzelések, amelyek szerint a VI. ötéves tervben a városban mintegy 10 ezer lakás fűtését, meleg vízzel történő ellátását termálvíz biztosítja majd.

A termálenergia felhasználásának viszonylag komoly múltja van Szegeden. Sokak számára nyilván ismerős: a hatvanas években kezdődött a termálenergia kommunális hasznosítása. Hiszen Szeged akkoriban semmiféle fűtőanyaggal nem rendelkezett, a szén több száz kilométerrel kellett ide szállítani. Újszgeden 1962-ben fűtők az odesszai kutak, amely 1966-tól a városrészt 1054 lakását fűti, s melegíti föl a használati meleg vizet. Feladatát minusz egy fokig képes ellátni, csak utána kell kiegészítő fűtést is igénybe venni. Hasonló céllal fűtők 1965-ben a Vám téri kutak, tekintettel azokra a tervek-re, amelyek szerint Szeged déli irányban fejlődött volna tovább. Ez a kút azonban beszakadt. Új kutakat viszont később már nem is fűtők, mert az olaj- és gázfeltárások következtében Szeged egyszerűen energiában gaz-

dag terület központjába került. Az eltelt másfél évtized alatt azonban a szénhidrogének ára több mint tízszeresére emelkedett a világpiacra, s ma már luxuszsám-ba megy az egyre drágább földgáz elégetése, annál is inkább, mert az egyben fontos és pótolhatatlan vegyipari alapanyag is.

A már 1979-ben megszületett tervek szerint Szegeden az első lépés az Északi városrészt I. B ütemének meleg vízzel történő ellátása lesz. A Csongrádi sugárút-külső körút-temető-Agyagos utca által határolt terület lakásai várhatóan az idén nyártól már a Bika-tó mellett levő kútból kapják majd a meleg vizet. A mintegy 1700 lakás ellátásához szükséges berendezések nagyrészt már tavaly elkészültek az OMF támogatásával. A megoldás nyilván jelentős megtakarításra vezet majd, hiszen egy-egy lakás évi hőigényének mintegy fele a melegvíz-fogyasztásban jelentkezik. Ráadásul a termálvíz felhasználása jelentősen csökkenti a vízművek terhelését is, ami — tekintettel a város alatt egyre fogyó ivóvíz-készletekre — csöppet sem elhanyagolható erény. Igaz, az így szolgáltatott meleg víz nem ivóvíz minőségű, sótartalma miatt. De lagy víz, mosásra, mosogatóra, fürdésre kiválóan alkalmas lesz. S mivel sótartalma hasonló az Anna-kúthoz, akár gyógyvíznek is lehet majd tekinteni.

Ez a terület egyben próbája is lesz az új megoldásnak, hiszen nem sokkal később megkezdődik a termálenergia valóban intenzív hasznosítása is Szegeden. A tervek szerint ugyanis az országban a következő öt évben mintegy 30 ezer lakás hőellátását kell megoldani termálenergiával, Ebből tízezer jut Szegednek, részben hagyományai és lehetőségei miatt. Részben pedig azért, mert a termálenergia hasznosítása ott célszerű, ahol nagy, összefüggő területeken telepszerű, többszintes lakásépítkezéssel lehet számolni. Szegeden pedig az ezredfordulótól a város északi része lesz a legfontosabb lakásépítési terület.

A következő lépés — 1983-ig — mintegy 3000 lakás fűtésének és melegvíz-szolgáltatásának megoldása lesz az Északi városrészt II. ütemében, a Csongrádi sugárút, külső körút, Agyagos utca és a köröltés által határolt területen. A fűtést itt már zárt rendszerben, a fölhasznált termálvíz visszasajtolásával kívánják megoldani. Erre a területre, tehát már csak csúcskazánokat kell majd építeni, hogy a leghidegebb időben is biztosítani lehessen a lakások szükséges hőmérsékletét. A következőkben — az ötéves terv végéig — Felsőváros, a Nagykörút, Tisza-part, József Attila sugárút által határolt területen építendő mintegy háromezer lakás termálenergiával történő ellátása lesz a feladat. Úgy, hogy a Felsőváros I. és II. ütemében levő lakások melegvíz-ellátását állítják termálenergiára. Így az ott már meglévő kazánháza-

kat is tehermentesítik, amelyek csúcskazánként láthatnák el a később fölépülő mintegy 3 ezer lakást. S mivel a tarjáni kazánok fölújítása a VI. ötéves terv végén, a VII. elején lesz aktuális, a tanács azt is megvizsgálja, Tarjában milyen lehetőségek nyílnak az energiaszerkezet egyszerűsítésére, vagyis a termálenergia használatára történő áttérésre.

A Balló Zoltántól, a városi tanács vb építési osztályának helyettes vezetőjétől kapott információ szerint, tehát jelentős fordulat következik be Szegeden a kommunális hőellátás terén. Az összkép biztató, hiszen a gyakorlatban várhatóan néhány év alatt kialakul majd az a gazdaságos és biztonságos modell, mely hosszú távra megoldja a lakónegyedek hőellátását. S közben mód nyílik azoknak a kérdéseknek a tisztázására (készletek, vízhozamok, a visszasajtolás lehetőségei stb.), amelyek révén teljesíthetjük a KGST-ben vállalt kutatási kötelezettségeinket is, s amelyek alapul szolgálhatnak a takarékos, egyszerű, az ország számára egyre drágább szénhidrogéneket megtakarító technológiai váltáshoz is.

Sz. I.

Befejeződött a cukorgyári szezon

Befejeződött a cukorgyártási szezon. A gyáraknak ezúttal rendkívüli körülmények között kellett feldolgozniuk a földről érkező alapanyagot, amely — természetesen nem a termelők hibájából — gyakran összefagyva, igen sok földdel keverve érkezett az üzemekbe a répa. Emiatt tisztítóbrigádokat kellett beállítani, és a legtöbb helyen csak késszel kezdhették meg a répa feldolgozását.

A kedvezőtlen körülmények ellenére sikerült megtermelni az előirányzott cukorkormányviselget. A terv teljesítését segítette, hogy a gyárak második éve cukortartalom alapján veszik át a répat. Ez ugyanis arra ösztönzi a termelőket, hogy jó minőségű alapanyagot kínáljanak átvételre. Az ipar ugyanakkor garanciát vállalt arra, hogy az esetenkénti többletköltségeket — legalábbis azok egy részét — megtéríti. Azok a gyárak, amelyek korai szedésből származó répat vettek át — ilyenkor viszonylag alacsony a répa cukortartalma és súlya — költségterítést adtak partnereiknek, ugyanúgy a későn felszedett alapanyagért is többet fizettek. A gyárak egyébként jól felkészültek a szezonra; időben elvégezték a karbantartási és felújítási munkákat, így a cukor előállításáig zavartalan volt. (MTI)

Európa-találkozó

A leszerelésről Madridban

Ötletes szünet után kedden Madridban folytatta munkáját az európai biztonság és együttműködés kérdéseivel foglalkozó konferencia. A második szakasz munkájának középpontjában a leszerelés problémáit — köre áll. A konferencia ülésein most megvitásra kerülő javaslatok közül kiemelkedik a Varsói Szerződés tagállamai álláspontját tükröző lengyel javaslat. Ez — mint ismeretes — indítványozza, hogy októberre Varsóba hívjanak össze az európai katonai enyhülés és leszerelés kérdésével foglalkozó értekezletet.

A több mint egyhónapos karácsonyi szünet után most elkezdődött a második szakasz első heteiben a 35 részt vevő ország küldöttségei — közöttük a dr. Petrán János nagykövet, külügyminiszteriumi főosztályvezető vezet-

te magyar delegáció — az eddig benyújtott több mint 80 javaslatot vitatják meg. A tnap délelőtti teljes ülésein felszólalt Leonyid Iljicsov külügyminiszter-helyettes, a szovjet küldöttség vezetője is. A találkozó — mondotta — az enyhülés ellenfeleinek támadásai ellenére is igazolja, hogy a béke, a biztonság, az enyhülés és az egyenlő együttműködés gondolata mely gyökereket eresztett Európa politikai életében. A szovjet küldöttség annak érdekében kíván tevékenykedni, hogy a madridi találkozón olyan döntések születessenek, amelyek gyakorlati lépésekkel járulnak hozzá az európai biztonság és együttműködés megszilárdításához.

A szovjet delegáció vezetője a szocialista országok (Folytatás a 2. oldalon.)

Növényolaj — exportra

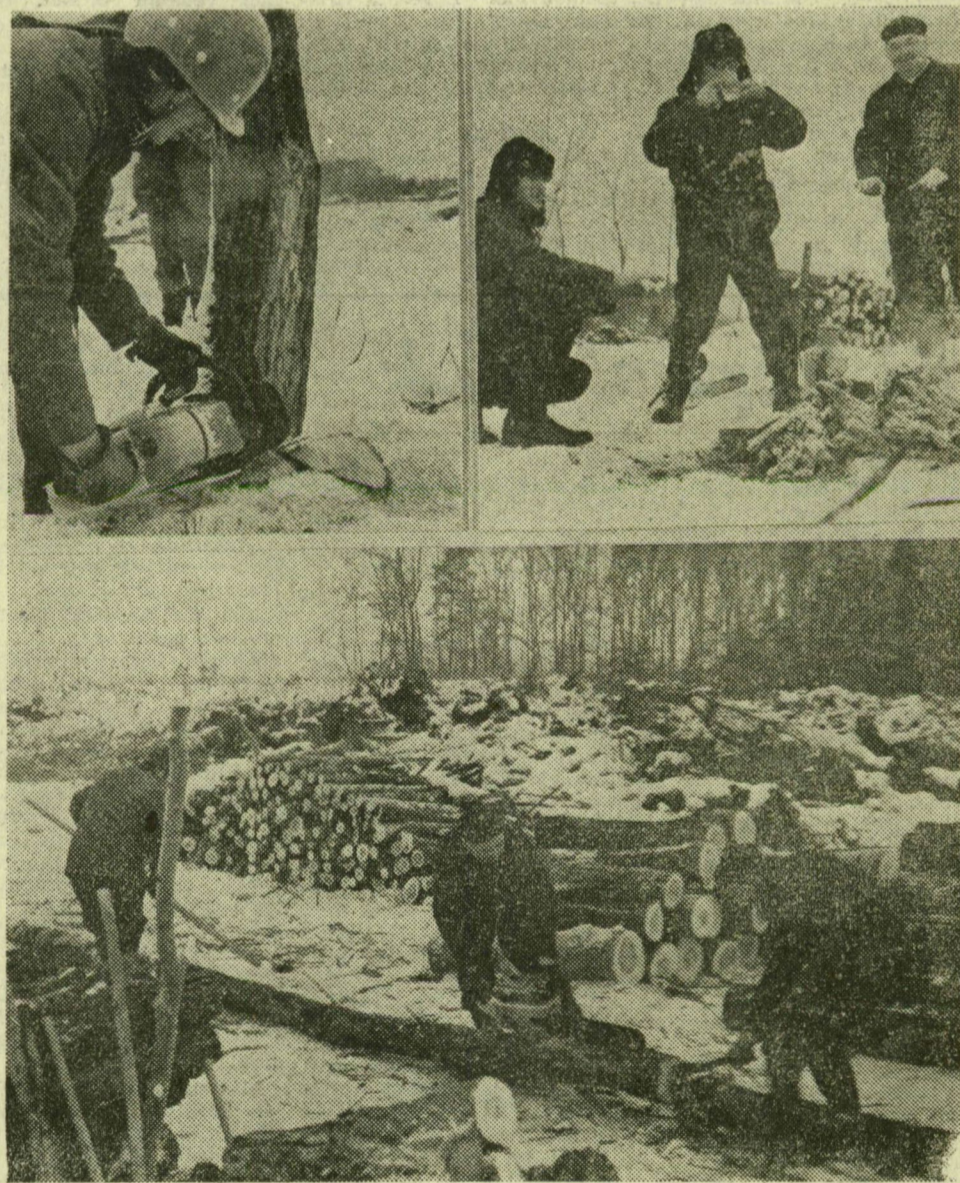
A mezőgazdasági üzemek az elmúlt öt évben úgy növelték az olajos növények termelését, hogy közben a

növényolajipar is behozta korábbi lemaradását. Így az alapanyag termelése és a feldolgozás között kialakult az összhang. Az olajosnövénytermelésben a világon a hetedik helyre került ágazat öt év alatt megkétszerezte az ipari feldolgozó kapacitást, s a tervezettnél jobban, mintegy háromszorosára fokozta az exportot, miközben magas színvonalú belföldi ellátást biztosított — tájékoztatott Halász Gyula, a Növényolajipari és Mosószergyártó Vállalat kereskedelmi igazgatója.

Az iparnak 800 mezőgazdasági üzemmel van a közös anyagi érdekelttség minden területére kiterjedő kapcsolata. Kiindulva abból, hogy a frissen betakarított olajmagvak tovább érésének megakadályozása csak a raktározási körülmények javításával lehetséges, az ipar öt év alatt mintegy 200 millió forint támogatást adott a gazdaságoknak szállítás, tárolók építésére és gépészeti korszerűsítésre.

Az ötödik ötéves tervben hektáronként öt mázsaival nőtt a termésátlag, ennél fogva nagyobb az üzemek, a gazdaságok kínálata is. A feldolgozás zavartalanágát, folyamatosságát az új Martfűi Növényolajgyár biztosítja, ennek teljesítménye keréken annyi, mint az öt régebbi feldolgozó együttvéve. Így vált lehetővé, hogy a korábban jóval nagyobb arányban, az összes napraforgóolaj-termelésnek mintegy 70 százalékát exportálják.

A növényolajipar a következő években a termelőkkel továbbra is szoros együttműködésben bővíti úgynevezett másodlagos feldolgozó kapacitását. Mintegy egymilliárd forintos költséggel több régi margarin- és étolajgyártógépet, berendezést szerelnek át és margarinhűtőházat építenek. (MTI)

Nagy László felvételei

A téli erdő csendjét már nem a fejszék csattogása veri fel, az erdő munkásai motoros fűrészekkel szinte pillanatok alatt döntik ki a nehéz hőterhelt fákat. A DEFAG ásothalmi erdőszertében 5 ezer 700 hektárnyi területéről évente 23 ezer köbméter fenyő-, nyár- és akácfát termelnek ki. Képeinken: a favágók munkájának egy-egy mozzanatát örökítettük meg.